

V PRAZE DNE 6. ZÁŘÍ 2016

Připomínky ke státnímu rozpočtu

1. Základní komentáře

- Obdrženy rozsáhlé soubory podkladů ve standardní podobě, tj. nikoliv v přehledné formě, jak dlouhodobě požadujeme.
- Oproti původnímu návrhu, diskutovaném na posledním jednání RHSD, došlo (za krátkou dobu již po druhé) k dalšímu navýšení výdajů některých kapitol, například pro MPO (dotace OZE a průmyslové zóny), MŠMT či pro oblast dopravy a výstavbu infrastruktury.
- Od připomínek k původně předloženým parametrům nedošlo k žádným významným změnám, kromě čistého navýšování prostředků pro jednotlivé kapitoly dle politických jednání s ministrem financí.
- Většina resortů dostala více prostředků na své aktivity, často nejen na navýšení platů.
- **Vývoj propočtů (příjmů) ukazuje / potvrzuje prostor MF upravovat údaje a snižuje důvěru v exaktnost propočtů, což dokazují úpravy například příjmů dle navýšování jednotlivých výdajů, stejně jako projednávání či skutečné výsledky v minulých letech (Na toto například upozorňoval i NKÚ).** Při revizi makroekonomické predikce a přibývajícími nárůsty výdajů se nezměnil deficit, což ukazuje "prostor", který mělo MF pro jednání.
 - Vybrané úpravy v průběhu cca 3 měsíců:
 - U celkových daňových příjmů v prvním materiálu MF predikovalo 655 mld. Kč, ve druhém materiálu (který projednávala PT RHSD pro hospodářskou politiku v červenci) 663 mld. Kč a v aktuálním návrhu 665 mld. Kč, takže byla predikce zvýšena celkem o 10 mld. Kč, přičemž makroekonomická predikce se naopak zhoršila. Predikce DPH byla zrevidována mírně dolů na 258 mld. Kč z 260 mld. Kč v první verzi – i tak se zadá predikce DPH poměrně ambiciozní s růstem o téměř 6 % (5,7 %). Zvýšena byla predikce daní z příjmů na 235 mld. Kč z 226 mld. Kč při zhoršení makroekonomické prognózy.
 - Predikce příjmů z pojistného na sociální zabezpečení se v podstatě nezměnila – v první verzi MF predikovalo 447 mld. Kč, v té aktuální 448 mld. Kč.
 - Na obsluhu státního dluhu jsou rozpočtované výdaje 46,3 mld. Kč, což je o 6 mld. méně, než je plán na rok 2016. V první verzi materiálu byly predikovány výdaje na obsluhu dluhu ve výši 53,6 mld. Kč, takže MF revizí „získalo“ 7,3 mld. Kč.
- **Svaz samozřejmě vítá navýšování či zajištění dostatků prostředků na prioritní oblasti jako je VaVaL (konkrétně aplikovaný výzkum a programy pod TAČR a MPO), dopravní infrastruktura, prostředky na dotace OZE či podporu exportu (např. EGAP).** Jedná se o prioritní oblasti, které umožňují dlouhodobý rozvoj ekonomiky a tím i posilování domácí poptávky a zdrojů veřejných financí.
- Řada problémů nadále zůstává mimo rozpočet – zrychlení povolovacích procesů, realizace dopravních staveb, čerpání ve strukturálních fondech, struktura vzdělanosti a zajištění kvalifikovaných pracovníků

pro moderní trendy v technologickém rozvoji k udržení a hlavně k posunutí pozice ČR, metodika hodnocení VaV apod.

- **Návrh státního rozpočtu ale neobsahuje například otázky systémových změn, rizik do budoucna či výsledků racionalizace státní správy, na což SP ČR dlouhodobě upozorňuje.**
 - Není nijak řešeno zvyšování efektivity („racionálizace“ a systémové změny) státní správy a s tím spojené snižování administrativní náročnosti pro firmy (například zlepšený klientský přístup státní správy).
- Vláda nepředložila slibované podklady na posledním jednání RHSD (což snižuje důvěru v propočty a skutečnou efektivitu opatření celkově, i když jsou známé konkrétní dílčí úsporná opatření) či předložené podklady nevypovídají o snaze o efektivitu a to:
 - *Úspory versus nárůsty státních zaměstnanců v detailnějším členění*, které by prokazovaly racionalizační opatření a nabírání pouze v pozicích jako policisté či ve finanční správě k EET. Zpráva sice oproti verzím v minulosti obsahuje slíbený konkrétní detailní popis vývoje počtu míst, za což děkujeme, nicméně poukazuje, že docházelo téměř výhradně pouze ke zvyšování počtu zaměstnanců.
 - *Přehled celkových úspor za externí služby za jednotlivé resorty*, který by prokazoval skutečné celkové úspory a snahy státní správy o racionalizační opatření /efektivitu, nikoliv pouze několik dílčích případů mediálně či v rámci Akčního plánu prezentovaných
- Stejně tak navýšování výdajů v řadě oblastí neřeší otázku budoucnosti, kde ekonomická situace nemusí být stejná jako dnes.
 - *Plošné nárůsty mzdových výdajů či jiná navýšování výdajů kapitol vytvářejí do budoucna riziko pro případ nižších možností ekonomiky či politická rizika pro další vyjednávání s resorty*, které budou nadále požadovat „určitá“ tempa růstu prostředků bez systémových změn. Růst platů ve státní správě nereflektuje růst produktivity v národním hospodářství (průměrná mzda ve státní správě poroste podle návrhu SR o 6,7 %, což je více než přidávají úspěšné firmy) a není doprovázen zvyšováním efektivity činností či zlepšením kvality služeb.

2. Podmínky, východiska, rizika rozpočtu

- Návrh je předkládán v období pozitivních ekonomických výsledků (HDP, mzdy, zaměstnanost apod.) a v období převažujících mírně optimistických očekávání, tj. v období pro ministerstvo financí „politicky příznivějším“, které v takové míře „netlačí“ na efektivitu výdajů či nejsou vyžadovány výrazné fiskální restrikce. Návrh ale nepracuje s nejistotami v ekonomickém výhledu a s otázkou dlouhodobé udržitelnosti.
- Návrh rozpočtu je postaven na červencové makroekonomické predikci MF. Poměrně výrazně byla snížena predikce růstu reálného HDP letos z 2,5 % na 2,2 % a příští rok na 2,4 % z 2,6 %. Na druhou stranu byla zvýšena predikce objemu mezd – z 4,6 % na 4,9 % v příštím roce. Podle MF by měl být dopad změny predikce rozpočtově neutrální. Mzdy ale porostou rychleji proto, že se bude víc přidávat ve státní sféře, takže revizi za rozpočtově neutrální nepovažujeme, protože část navýšení mezd (pojistné apod. je u většiny zaměstnanců státní správy spíše virtuální účetní operací) je potřeba získat z peněz produktivního sektoru. Spíše se ukazuje, že MF mělo prostor pro jednání.
 - MF odůvodnilo pokles odhadu růstu ekonomiky jednak riziky spojenými s Brexitem a také poklesem investic v 1. čtvrtletí (pokles způsoben zejména pomalým náběhem čerpání prostředků v novém programovacím období). Takže revize jde zejména na vrub investicím. Růst spotřeby domácností a vlády byl ponechán v podstatě beze změny. Predikce deflátoru HDP byla zredukována na 1,1 % z 1,3 % v příštím roce. Na druhou stranu byla zvýšena predikce objemu mezd – z 4,6 % na 4,9 % v příštím roce. Podle MF by měl být dopad změny predikce rozpočtově

neutrální. Mzdy ale porostou rychleji proto, že se bude víc přidávat ve státní sféře, takže revize nám rozpočtově neutrální nepřipadá.

- **V podstatě nedochází v návrhu ke snižování deficitu SR a realita plnění rozpočtu bývá jiná, než jsou schvalované hodnoty.** Loni skončil SR v deficitu 62 mld. Kč (při schváleném deficitu 100 mld. Kč). Letos je plán (schválený deficit) -70 mld., nicméně podle dosavadního měsíčního plnění SR (přebytek 40,6 mld. v červnu), by celoroční výsledek měl být nižší než plánovaných -70 mld. **Nejedná se tedy o skutečné snižování deficitu a letošní plán deficitu SR 60 mld. je málo ambiciozní vzhledem k fázi hospodářského cyklu.** Strukturální deficit se navíc meziročně zvyšuje.
 - Plnění státního rozpočtu v letošním roce ukazuje, že deficit bude pravděpodobně opět nižší, než schválený. Za leden až srpen 2016 skončil státní rozpočet v rekordním přebytku 82 mld. Kč. Výběr DPH roste meziročně pouze o 2,9 %, DPPO o 11,2 %, DPFO o 13 %, daně celkem o 7,2 % a celkové daně + pojistné o 6,6 %, vliv kontrolního hlášení se příliš neprojevuje. Zajímavá je argumentace MF ohledně výběru DPH – právky roste i proto, že klesá objem vratek DPH. To je podle nich způsobeno zavedením KH a rozšiřováním RCH. Nicméně, i po zohlednění změny v rozpočtovém určení daní, rostl výběr DPH výrazně méně než výběr DPPO a DPFO. Je to zhruba stejně rychle jako nominální růst spotřeby (za data za leden-srpen dokonce ještě pomaleji). Takže prokazatelné zvýšení efektivity výběru DPH není příliš „makroekonomicky“ vidět.

3. Příjmy

- Celkově považujeme za rizikové kalkulovat s příjmy z EET či z KH jako s jistými příjmy SR.
- Svaz podporuje boj proti daňovým únikům a bezpochyby kontrolní hlášení či evidence tržeb přináší a přinese do rozpočtu dodatečné příjmy, nicméně přesné kalkulace dopadů lze obtížně oddělit od příspěvku růstu ekonomiky (nominálního nárůstu spotřeby domácností apod.)
- Vzhledem ke změně rozpočtového určení daní, kdy nově bude větší část výnosu DPH určena obcím, pokládáme predikci růstu výběru DPH o téměř 6,0 % za poměrně ambiciozní. Jedná se o vyšší hodnotu očekávané míry růstu než odhad pro rok 2016, kdy bylo spuštěno kontrolní hlášení.
- Jak je uvedeno výše, v průběhu posledních 3 měsíců docházelo k několika revizím návrhu příjmů

4. Výdaje

- Na straně výdajů požadované částky na prioritní oblasti jako je aplikovaný vývoj, doprava či podpora exportu jsou, a tak dodatečné nároky Svaz neklade. Pouze bychom chtěli požádat o zajištění prostředků v rámci kapitol, například v rámci MPO na překlady technických norem či v rámci ÚOOZ na činnost související s ochranou osobních údajů a kybernetickou bezpečností, zejména díky novým pravidlům EU.

4.1. Doprava

- Rozpočet pro oblast dopravy považujeme za dostatečný, problémy vidíme zejména v otázkách mimo rozpočet (povolovací procesy apod.). Jak MD, tak SFDI se dočkaly významného zvýšení příjmů. **Doufáme, že tyto příjmy budou využity účelně a umožní budování kvalitní infrastruktury.**
- Se zapojením prostředků EU (30,1 mld. Kč) by v roce 2017 SFDI mohl mít k dispozici až 82,1 mld. Kč (52 mld. Kč z národních zdrojů). Rozpočet je v souladu se sektorovou strategií a umožňuje financovat všechny požadavky (26 mld. Kč půjde na silnice, 20 na železnice, 0,5 na vodu, 3,8 na mýto). Příští rok by i se započtením fondů EU mělo jít na nově zahájené akce na silnici celkem asi 11,4 mld. Kč (nejvíce na D11, D3, D1, D48), na železnici pak 3,3 mld. Kč (Český Těšín – Dětmarovice) a vodu 0,6 mld. Kč.

4.2. OZE

- Oproti původnímu návrhu z července došlo k dalšímu navýšení na 25,13 mld. Kč. **Navýšení prostředků považujeme za dostatečné, čímž je zajištěno stabilní krytí podpory obnovitelných zdrojů.**

4.3. Výzkum, vývoj a inovace

4.4. Svaz uspěl s požadavkem na navýšení rozpočtu na aplikovaný výzkum a návrh je v souladu s požadavky. Návrh určuje na program EPSILON vypisovaný TAČR a TRIO pod MPO dohromady částku 2,2 mld. Kč. Rozpočet na výzkum, vývoj a inovace na rok 2017 je z národních zdrojů ve výši 32,7 mld. Kč. Představuje to meziroční nárůst 3,6 miliardy. Jedná se o historicky nejvyšší celkový rozpočet na VaV.

4.5. Digitální ekonomika

- Chtěli bychom se zeptat, zda se v rozpočtu Úřadu na ochranu osobních údajů počítá s navýšením prostředků v souvislosti s novými povinnostmi spojenými s daty a ochranou osobních údajů (kybernetická bezpečnost, Nařízení o ochraně osobních údajů). V návrhu rozpočtu je navržen meziroční návrh o 5 %. Chtěli bychom vědět, zda tento již počítá s prostředky pro implementaci výše zmíněných norem.

4.6. Podpora exportu

- Dotace do ČEB jsou nově rozpočtovány na 1,33 mld. Kč, původně (v materiálu, kterým se zabývala PT RHSD pro hospodářskou politiku v červenci) bylo plánováno 1,27 mld. Kč. Posílení základního kapitálu ČEB je nadále plánováno na 1 mld. Kč. Dotace do pojistných fondů EGAP nově činí 2,8 mld. Kč, v předchozím materiálu se plánovalo 2,2 mld. Kč. **Celkově lze konstatovat, že zdroje na zajištění podpory exportu jsou zajištěny.**

Ukazatel	Státní rozpočet 2016	Státní rozpočet 2017
Dotace na podporu exportu - Česká exportní banka,a.s.	1 270 000 000	1 330 000 000
Dotace na podporu exportu - doplnění pojistných fondů EGAP, a.s.	2 200 000 000	2 800 000 000
Česká exportní banka, a.s. - zvýšení základního kapitálu	1 000 000 000	1 000 000 000
• Dorovnání úrokových rozdílů u vývozních úvěrů	250 000 000	250 000 000

4.7. Efektivita výdajů a externí služby

- Výdaje na externí služby sice po dlouhé době v historii mají meziroční pokles o 0,1 %, ale oproti schválenému rozpočtu 2016, kde ale lze (doufáme) očekávat mnohem nižší skutečnost jako v předchozích letech. Návrh tedy neobsahuje snížení oproti skutečnosti. Pravděpodobně nechává opět prostor lepšímu než očekávanému výsledku (pokud nebude chtít státní správa celkový rozpočet záměrně vyčerpat).

Ukazatel	Skutečnost 2014	Skutečnost 2015	Státní rozpočet 2016	Státní rozpočet 2017	Index 2017/ 2016
Nákup materiálu	7 024 031 976	9 149 312 677	7 510 003 455	7 973 226 450	106,2
Úroky a ostatní finanční výdaje	56 029 759 740	53 272 681 519	52 472 633 130	46 510 899 401	88,6
Nákup vody, paliv a energie	5 078 655 929	4 864 210 977	5 759 645 883	5 003 069 547	86,9
Nákup služeb	26 597 324 739	27 873 243 560	32 720 165 335	32 687 625 426	99,9
Ostatní nákupy	7 114 036 905	7 804 221 093	8 074 413 838	8 340 302 419	103,3
Poskytnuté zálohy, jistiny a záruky a vládní úvěry	2 053 569 664	1 399 596 960	2 063 857 000	5 947 915 000	288,2
Výdaje související s neinvestičními nákupy, příspěvky, náhrady a věcné dary	8 933 781 228	12 573 514 957	13 209 600 891	12 728 424 596	96,4
Neinvestiční nákupy a související výdaje	112 831 160 181	116 936 781 743	121 810 319 532	119 191 462 839	97,9

4.8. Poplatky placené průmyslem, které jsou příjemem SR, ale nevrací se do potřebných oblastí či absentují systémová opatření

- Systémové řešení v oblasti vodního hospodářství a nastavení poplatků za odběr vody.
- Příjem z poplatků za prodej technických norem je násobně vyšší, než přidělené prostředky na normotvornou činnost ÚNMZ (v roce 2015 příjmy činily 85,9 mil. Kč, letos se očekává mírný nárůst, alokace výdajů na přejímání technických norem pro rok 2016 30 činí cca 23. mil. Kč, celkem na Plán technické normalizace jde 30 mil. Kč), což limituje například překladatelskou činnost u potřebných norem.

4.9. Výdaje na platy státních zaměstnanců

- V návrhu rozpočtu dochází k razantnímu nárůstu výdajů na platy státních zaměstnanců. Meziročně dochází k navýšení objemu platů o cca 8 %. Je to způsobena jednak růstem platů státních zaměstnanců, tak nabíráním nových zaměstnanců. Např. tarify učitelů budou navýšeny o 6 % a tarify ostatních státních zaměstnanců o 4 %. Nabírat nové zaměstnance budou zejména MF, které je potřeba na zajištění agend prokazování původu majetku, KH atd., MV na zajištění agendy v souvislosti s migrací, MSp a další. Celkově lze chápout navýšování stavu státních zaměstnanců na zajištění bezpečnosti země či na zlepšení výběru daní, ale růst platů ve veřejné sféře není zdravý a bude tlačit na zvyšování nákladů i v soukromé sféře.

OSS a PO celkem	Skutečnost 2012	Skutečnost 2013	Skutečnost 2014	Skutečnost 2015	Rozpočet 2016	Návrh 2017	Rozdíl
	1	2	3	4	5	6	7=6-5
Prostředky na platy a ostatní platby za provedenou práci celkem (mil. Kč)	132 497	134 278	138 489	147 090	149 055	161 604	12 549
Počet míst celkem	413 892	413 595	416 645	422 445	437 291	444 281	6 990
Průměrný plát celkem (Kč)	24 908	25 107	25 880	26 892	26 979	28 831	1 852

4.10. Kapitálové výdaje

- Kapitálové výdaje jsou rozpočtovány ve výši 103 mld. Kč a meziročně dochází k nárůstu o 24,5 mld. Kč. Otázka je, jestli např. výdaje na infrastrukturu budou prostavěny – například vzhledem k problémům s povolovacím řízením.

Příloha 1: Celkový přehled výdajů SR dle kapitol

Číslo kapitoly	Kapitola	Výdaje celkem	Výdaje celkem	Změna oproti 2016	Změna oproti 2016 %
301	Kancelář prezidenta republiky	428 617 082	458 562 010	-29 944 928	-7%
302	Poslanecká sněmovna Parlamentu	1 227 242 283	1 159 613 248	67 629 035	6%
303	Senát Parlamentu	549 731 044	558 711 003	-8 979 959	-2%
304	Úřad vlády České republiky	1 270 722 644	1 002 117 011	268 605 633	27%
305	Bezpečnostní informační služba	1 652 946 000	1 499 664 000	153 282 000	10%
306	Ministerstvo zahraničních věcí	7 624 461 852	6 690 852 286	933 609 566	14%
307	Ministerstvo obrany	52 524 116 868	47 783 137 234	4 740 979 634	10%
308	Národní bezpečnostní úřad	490 134 115	365 371 713	124 762 402	34%
309	Kancelář veřejného ochránce práv	107 145 640	101 215 124	5 930 516	6%
312	Ministerstvo financí	21 138 927 187	19 574 215 274	1 564 711 913	8%
313	Ministerstvo práce a sociálních věcí	557 229 963 111	544 190 818 966	13 039 144 145	2%
314	Ministerstvo vnitra	62 852 033 751	59 078 279 910	3 773 753 841	6%
315	Ministerstvo životního prostředí	16 890 733 432	9 443 767 696	7 446 965 736	79%
317	Ministerstvo pro místní rozvoj	15 872 309 805	13 407 358 628	2 464 951 177	18%
321	Grantová agentura České republiky	4 282 427 000	3 833 110 000	449 317 000	12%
322	Ministerstvo průmyslu a obchodu	37 816 103 318	40 240 865 364	-2 424 762 046	-6%
327	Ministerstvo dopravy	55 084 074 631	47 807 695 130	7 276 379 501	15%
328	Český telekomunikační úřad	1 402 397 138	1 497 507 075	-95 109 937	-6%
329	Ministerstvo zemědělství	51 936 196 398	51 192 442 669	743 753 729	1%
333	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	156 123 385 528	141 918 844 867	14 204 540 661	10%
334	Ministerstvo kultury	12 472 620 204	11 707 143 311	765 476 893	7%
335	Ministerstvo zdravotnictví	7 269 096 630	7 143 365 442	125 731 188	2%
336	Ministerstvo spravedlnosti	26 091 871 058	24 691 923 615	1 399 947 443	6%
343	Úřad pro ochranu osobních údajů	159 076 460	151 648 575	7 427 885	5%
344	Úřad průmyslového vlastnictví	182 536 646	173 542 940	8 993 706	5%
345	Český statistický úřad	966 674 072	947 239 609	19 434 463	2%
346	Český úřad zeměměřický a katastrální	3 044 852 563	2 958 291 868	86 560 695	3%
348	Český báňský úřad	154 303 277	147 653 564	6 649 713	5%
349	Energetický regulační úřad	284 545 832	273 219 265	11 326 567	4%
353	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže	252 253 807	241 230 862	11 022 945	5%
355	Ústav pro studium totalitních režimů	289 921 489	174 450 808	115 470 681	66%
358	Ústavní soud	238 580 950	177 947 998	60 632 952	34%
361	Akademie věd České republiky	5 133 171 000	4 829 411 000	303 760 000	6%
371	Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí	0	-	-	-
372	Rada pro rozhlasové a televizní vysílání	61 941 648	59 567 221	2 374 427	4%
373	Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře	0	-	-	-
374	Správa státních hmotných rezerv	2 457 149 667	2 382 772 535	74 377 132	3%
375	Státní úřad pro jadernou bezpečnost	348 771 351	359 960 926	-11 189 575	-3%
376	Generální inspekce bezpečnostních sborů	302 586 476	278 147 048	24 439 428	9%
377	Technologická agentura České republiky	3 551 930 833	2 958 939 000	592 991 833	20%
381	Nejvyšší kontrolní úřad	501 858 780	500 839 749	1 019 031	0%
396	Státní dluh	46 342 500 000	52 765 513 630	-6 423 013 630	-12%
397	Operace státních finančních aktiv *)	1 768 100 000	1 519 900 000	248 200 000	16%
398	Všeobecná pokladní správa	146 344 488 096	144 609 928 993	1 734 559 103	1%
CELKEM		1 304 722 499 666	1 250 856 787 167	53 865 712 499	4%

Příloha 2: Daňové příjmy

daňový příjem	2013	2014	2015	2016			2017	
	skutečnost			schválený rozpočet	oček. skut.	rozdíl	návrh	rozdíl
	1	2	3					
DPH	220,0	230,2	236,6	247,7	244,4	-3,3	258,2	13,8
Spotřební daně	130,7	132,0	141,0	140,1	148,7	8,6	148,9	0,2
v tom: minerální oleje	69,6	72,8	75,2	73,9	78,7	4,8	78,4	-0,3
energetické daně	3,0	2,8	2,8	2,8	2,7	-0,1	2,7	0,0
ostatní	58,1	56,4	63,0	63,4	67,3	3,9	67,8	0,5
Daně z příjmů	176,0	187,6	202,7	210,0	222,0	12,0	234,6	12,6
v tom: DPPO	81,5	89,4	99,6	101,4	109,7	8,3	114,2	4,5
DPFO ze závislé činnosti	84,5	87,6	91,2	95,9	98,3	2,4	105,1	6,8
DPFO zvláštní sazba	8,7	10,0	10,6	11,0	10,7	-0,3	10,1	-0,6
DPFO z přiznání	1,3	0,6	1,3	1,7	3,3	1,6	5,2	1,9
Majetkové daně / Daň z nabytí nemovitých věcí	9,1	9,4	6,8	10,3	11,6	1,3	11,6	0,0
Ostatní daně a poplatky	4,3	4,4	4,2	3,9	3,9	0,0	3,7	-0,2
Poplatky za znečištěování životního prostředí (odvody na jaderný účet)	1,5	1,5	1,4	1,5	1,5	0,0	1,6	0,1
Odvod za el. ze slunečního záření	5,8	2,0	1,9	1,9	1,9	0,0	1,9	0,0
Odvod za odnětí půdy	0,2	0,1	0,2	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0
Odvod z loterií/ daň z hazardu	2,6	2,4	2,6	4,2	4,2	0,0	4,4	0,2
Daňové příjmy celkem	550,2	569,6	597,4	619,7	638,3	18,6	665,0	26,7